

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

UKA2024/129 - 130

19.11.24.

Peter Olsen

Kommunit aningaasaqarnertik nammineernerullutik akisussaaffeqarnerullutillu aqussinnaalernissaat pillugu Naalakkersuisut UKA2025-mut nalunaarusioqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Kommunit nutaamik agguataarlugit aaqqissuunneqarnissaat pillugu Naalakkersuisut UPA2025- mut agguaassassamik nalunaarusioqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Oqaaseqaat:

2009 sioqqullugu kommunit 18-it. Borgmesterit 18-it. Kommunalderiktørit 18-it. Inuussutissarsiornermut, isumaginninnermut atuarfeqarnermut allarpassuarnullu pisortasut 18-it. Allaffissornerujussuaq aningaasarpassuarnik naleqartoq; Kommunit ilaat ingerlalluartut, suliassaminnik kivitsisinnaalluartut, kommunilli ilaat minnerusumik annerusumilluunniit ingerlalluanngitsut, piginnaasaqarnikkullu suliassat akisussaaffiillu tungaatigut minnerusumik annerusumilluunniit kivitsisinnaassuseqanngitsut. Tamanna pillugu....

2009-mi kommunerujussuit pilersinneqarput. Taamatut 2009-mi kommunerujussuit pilersinneqarneratigut siunertaq anguniagarlu ilaatigut tassaasimalluni; Kommunit ataasiakkaajusimasut, kommunit allat peqatigalugit ataatsimuulersinneqarnermikkut sukut tamatigut pikkorinnerulerlutillu nukittunerulersinneqarnissaat, akisussaaffinnik annerusunik tiguisinnaalerlutillu kivitseqatigiissinnaanerulernissaat. Sulisoqarnikkullu suleqatigiinnerulerlutillu tapersersoqatigiinnerulernissaat, minnerunngitsumillu siunertaalluni anguniagaallunilu aningasartuutikillisaanerulernissaq.

Siunertat anguniakkallu paasinarluartut aamma tapersorsornarlunnartut. Kommunerujussuillu pilersinneqarneraniit ukiut 15-ngajassuit qaangiussimalerput. 2009-mi kommunit 18-usut,

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

kommunerujussuarnut sisamanut aggulunneqarput. Ullumikkullu kommunerujussuit, Qaasuitsup kommuniata marlunnut aggulunneqarnerata kingunerisaanik kommunerujussuit tallimangorsimalerput. Tassungaannaq killittoqanngilaq.

Tasiilarmiut Kommuneqarfik Sermersuumiit avissaarnissamimmik kissaateqarlutik oqariartortalereerput. Maniitsormiut Qeqqata Kommunianiit avissaarusupput, Nanortalimmiullu Kommune Kujallermiit aamma avissaarusulersimallutik.

Kommunit aaqqissuusaanerata pillugu naliliineq ukioq manna saqqummiunneqarpoq, inernerusullu paasinarsisippaa 2009-mi kommunerujussuit pilersinneqarnerannut siunertaasoq anguniagaasarlutik iluatsinngisoorsimasoq. Paasinarsivoq innuttaasut akornanni qanimut oqartussaaqaneq maqaasineqalersimasoq, sullinneqarnerminnullu tunngatillugu naammaginninngilluinnalersimasut, qinikkanullu tatiginninneq annertuumik appariaateqarsimasoq.

Inuit Ataqatigiinniit tusarnaarpugut aamma malinnaavugut. Oqalliseqataarusuppugut aamma aaqqissutaasinnaasumik ujartueqataarusuppugut.

Taamaattumik tamanna pillugu, Aqqalu C. Jeremiassen ullumikkut kommunit aaqqissuusaanerata pillugu nalilersueqqittoqarnissaanut aammalu qanoq aaqqissuuteqqinneqarsinnaaneranut tunngassuteqartunik assigiinngitsunik marlunnik siunnersuuteqarsimammat qutsavigerusupparput.

Naatsumik oqaatigalugu piffissanngorsimavoq kommunit aaqqissuusaanerata pillugu politikikkut oqallittoqaqqinnissaa aamma nalilersueqqittoqarnissaa.

Naluneqanngitsutut upernaq ataatsimiinnitsinni aaliangiiffiginikuuarput imm. 116, ilaatigut Kommunitoqqat uterfigeqqissagutsigit allaffissornikkut aningaasartuutit qanoq allanngussanersut pillugit Naalackersuisut nalunaarusioqquneqarnissaannik inatsisartut aaliangiiffigisassatut siunnersuut. Nassuiaallu tamanna sulit utaqqivarput, naatsersuutigineqarpoq ukioq manna naatinnagu saqqummiunneqarumaartoq. Pissangalluta qilanaarlutalu utaqqissavarput.

Ukununnga siunnersuutaasunut marlunnut tunngatillugu, Naalackersuisut akissuteqaataanni takuneqarsinnaavoq, ullumikkut Naalackersuisut kommunit aaqqissuusaaneranut tunngatillugu suliaqarlutik aallarereersimasut, ilaatigut suleqatigiissitamik pilersitsereersimallulik aammalu sulineq ingerlallualereersimasoq. Iluarisimaarparpullu suliaq tamanna kommunit

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

peqatigilluinnarlugit Naalakkersuisut suliariniarlugu oqariartuutigimmassuk. Inuit Ataqatigiinniit nuannaarpugut aamma naammagisimaaqaarput Naalakkersuisut kommunit aaqqissuussaananeratt pillugu suliamik aallartitsereersimammata.

Taamattumik suliamik marloqiusamik ingerlatsisoqannginnissaa pinaveersaarniarlugu Aqqalu C. Jermiassenip siunnersuutai marluusut tamaasa itigartippagut sulineq aallartinneqareersimaleremat.